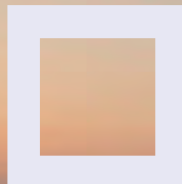

Europos
Komisija

2021M. GERIAUSIAI VISIEMS GYVENTOJAMS PRITAIKYTO Miesto APDOVANOJIMAS

Gerosios patirties geriau
pritaikant ES miestus visiems jų
gyventojams pavyzdžiai

#EUACCESSCITY

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2021

© Europos Sąjunga, 2021

Pakartotinio Europos Komisijos dokumentų naudojimo politika įgyvendinama pagal 2011 m. gruodžio 12 d. Komisijos sprendimą 2011/833/ES dėl pakartotinio Komisijos dokumentų naudojimo (OL L 330, 2011 12 14, p. 39).

Jeigu nenurodyta kitaip, šį dokumentą leidžiama pakartotinai naudoti pagal „Creative Commons Attribution 4.0 International“ (CC BY 4.0) licenciją (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tai reiškia, kad pakartotinis naudojimas leidžiamas, jeigu tinkamai nurodoma autorystė ir visi pakeitimai.

Norint naudoti ar atgaminti elementus, kurių autorių teisės nepriklauso Europos Sąjungai, gali reikėti gauti atitinkamų teisių turėtojų leidimą.

Viršelio nuotrauka: © Peter Appelin, 2014

Print	ISBN 978-92-76-31224-6	ISSN 2599-9087	doi:10.2767/99236	KE-BL-21-001-LT-C
PDF	ISBN 978-92-76-31219-2	ISSN 2467-057X	doi:10.2767/24338	KE-BL-21-001-LT-N

Turinys

Pratarmė	p4
2021 m. geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimas – lengvai perskaitoma versija	p5
Įvadas	p13
Jonšioingas, Švedija – laimėtojas	p14
Brémerhafenas, Vokietija – antroji vieta	p19
Gdynė, Lenkija – trečioji vieta	p24
Poznanė, Lenkija – specialusis prizas už viešųjų paslaugų prieinamumo gerinimą COVID-19 pandemijos metu	p28
Komotinė, Graikija – specialusis prizas už prieinamumo gerinimą visame mieste	p32
Florencija, Italija – specialusis prizas už užstatytos aplinkos prieinamumo gerinimą	p36
Dalyvavimas 2022 m. geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose	p40

Pratarmė

© Europos Komisija

○ Už lygybę atsakinga Europos Komisijos narė Helena Dalli

Praėjusiais metais paminėjus 10-ąjį apdovanojimų jubiliejų, labai džiugu matyti, kad šių metų geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimams buvo pateiktas dar didesnis paraiškų skaičius.

Malonu pasveikinti naujus paraiškų teikėjus, prisijungusius prie geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimų tinklo, nes tai parodo mūsų bendrą įsipareigojimą pagerinti prieinamumą.

Šiais metais apdovanojimais džiaugiamės gyvendami neįprastomis ir sudėtingomis sąlygomis. COVID-19 pandemija sukėlė naujų sunkumų, kurių daugelis susiję su prieinamumu. Fizinio atstumo laikymasis ir keliavimo apribojimai sumažino galimybes naudotis viešosiomis paslaugomis ir socialinės paramos tinklais, tai padidino izoliacijos ir socialinės atskirties riziką, ypač vyresnio amžiaus ir neįgaliesiems asmenims.

Mane įkvėpia tai, kad mūsų miestai net ir krizės laikotarpiu toliau teikia pirmenybę prieinamumo gerinimui. Sveikinu visus šiais metais apdovanojimus pelniusius miestus,

ypač pirmosios vietos laimėtoją Jonšiopingą. Šis miestas išsiskiria savo bendradarbiavimu ir „iš apačios į viršų“ principais pagrįstu požiūriu į prieinamumą. Jis tikrai nusipelno pripažinimo.

Kalbant apie ateities planus, pradėjome intensyviai 2021–2030 m. neįgaliųjų teisių strategijos, kurioje prieinamumas išliks prioritetu, įgyvendinimo darbus ir lygiagrečiai toliau dirbame prie Europos prieinamumo akto įgyvendinimo.

Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimas – tai ne vien gebėjimas laikytis ES reikalavimų, bet ir dalijimasis patirtimi bei gerąja praktika. Šiais metais apdovanojimus pelnę miestai turėtų tapti įkvėpimo šaltiniu kitiems.

Linkiu visokeriopos sėkmės visiems miestams, kurie ateityje rungsis dėl apdovanojimo.

2021 m. geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimas

Lengvai perskaitoma versija

© Easy-to-read.eu

Kas mes esame?

Mes – Europos Komisija
ir Europos neįgaliųjų forumas.

Europos Komisija rūpinasi kasdiene Europos Sąjungos veikla.

Europos Sąjungą sudaro 27 Europos valstybės, kurios drauge stengiasi padaryti Europą geresne ir saugesne vieta gyventi savo piliečiams. Europos Komisija atsakinga už naujų Europos Sąjungos teisės aktų planavimą, rengimą ir siūlymą.

Europos neįgaliųjų forumas veikia, kad apsaugotų neįgaliųjų teises Europoje.

Mes dažnai bendradarbiaujame, kad pagerintume sąlygas neįgaliesiems Europoje. Pavyzdžiui, kasmet kartu bendradarbiaujame, kad būtų surengti **geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimai**.

Kas yra geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimas?

Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimas – tai prizas, kurį kasmet įteikiame miestams, labiausiai besistengiantiems būti prieinamais gyventojams.

© Pixabay

Miestas yra prieinamas, kai visi jame gali gyventi ir naudotis visais objektais bei paslaugomis be jokių kliūčių.

Pavyzdžiui, miestas yra prieinamas, kai visi žmonės gali lengvai:

- pasinaudoti autobusu ar metro, kad nuvažiuotų į darbą;
- naudotis bilietų pardavimo automatais, kad įsigytų bilietą;
- vaikštinėti gatvėmis ar patekti į viešus pastatus, pavyzdžiui, ligonines ir rotušes;
- gauti informaciją tokiais būdais, kuriais ją galima perskaityti ir suprasti.

Tai svarbu visiems gyventojams, ypač neįgaliesiems ir vyresnio amžiaus žmonėms.

Neretai tokie dalykai kaip transportas ir informacija jiems yra neprieinami.

Jeigu jie nėra prieinami, tokie asmenys negali dalyvauti bendruomenės gyvenime kaip visi kiti jos nariai.

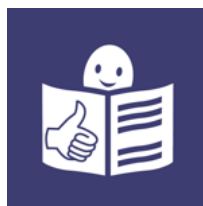
Jie tampa atskirti.

Pavyzdžiui, jeigu autobusuose neįrengtos platformos, neįgaliųjų vežimėliuose sėdintys asmenys negali tokiais autobusais nuvykti į darbą.

Arba jei informacija nėra lengvai perskaitoma, protinę negalią turintys asmenys ir kiti asmenys gali nesugebėti jos perskaityti ir suprasti.

© 123RF

© Easy-to-read.eu

Dėl to geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimas – tai galimybė Europos miestams parodyti, ką jie nuveikė, kad taptų prieinami visiems žmonėms.

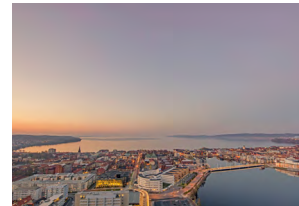
Pirmasis geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimas buvo įteiktas dar 2010 m. Svarbu tai, kad šis apdovanojimas nuolat siekia priminti miestams, kaip svarbu, kad jie būtų geriau pritaikyti visiems gyventojams.

Kuris miestas laimėjo 2021 m. geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimą?

2021 m. geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimą pelnė Jonšioingas.

Jonšioingas yra Švedijos miestas.

Jonšioingas laimėjo geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimą, nes deda daug pastangų, kad būtų kuo geriau pritaikytas neįgaliesiems ir visiems žmonėms. Pavyzdžiui, Jonšioingas puikiai padirbėjo šiose srityse:

© Peter Appelin, 2014

- sprendimų ieškojimas žmonių su negalia poreikiams tenkinti;
- žmonių su negalia ir jų organizacijų išklausa ir atsižvelgimas į jų nuomonę priimant sprendimus, darančius įtaką neįgalųjų gyvenimui;
- pagalbos teikimas neįgaliesiems ir vyresnio amžiaus žmonėms bei socialinės atskirties mažinimas COVID-19 pandemijos metu. **COVID-19** – tai nauja infekcinė liga, kuria susirgo daugybė žmonių. Daug žmonių mirė nuo COVID-19.

Be to, įmonėms ir organizacijoms, kurios stengiasi, kad jų paslaugos taptų prieinamos visiems gyventojams, Jonšioyinge buvo surengtas vietinis konkursas dėl geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimų.

Tai labai puiki idėja, kurią Jonšioyinge pavyko įgyvendinti!

Jonšioingas, pelnęs 2021 m. geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimą, gavo 150 000 EUR.

Kiti du miestai konkurse užėmė antrąją ir trečiąją vietą:

- Vokietijos miestas **Brėmerhafenas** užėmė antrąją vietą ir laimėjo 120 000 EUR.
- Lenkijos miestas **Gdynė** užėmė trečiąją vietą ir laimėjo 80 000 EUR.

© Tanja Mehl / Erlebnis Bremerhaven, 2020

Šiais metais miestams, kurie dėjo dideles pastangas siekdami apsaugoti žmones su negalia nuo COVID-19, buvo skirtas specialus apdovanojimas.

COVID-19 – tai nauja infekcinė liga, kuria susirgo daugybė žmonių. Daug žmonių mirė nuo COVID-19. Specialusis prizas dėl COVID-19 atiteko Lenkijos miestui **Poznanėi**.

© Shutterstock

Poznanė laimėjo šį apdovanojimą už tai, kad puikiai padirbėjo ir stengėsi, kad žmonėms su negalia būtų suteikiama pagalba ir užtikrinamas paslaugų prieinamumas sunkiuoju COVID-19 pandemijos laikotarpiu.

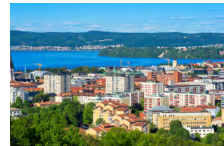
Kiti geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimai bus rengiami 2022 m.

Kurie miestai gali dalyvauti?

Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose gali dalyvauti ne visi miestai.

Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose gali dalyvauti miestai, kurie:

- yra Europos Sąjungai priklausančiose šalyse;
- turi daugiau nei 50 tūkst. gyventojų. Jeigu šalyje yra mažiau nei du tiek gyventojų turintys miestai, du arba daugiau mažesnių miestų gali jungtis kartu. Jeigu kartu jie turi daugiau nei 50 tūkst. gyventojų, jie taip pat gali dalyvauti geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose.

© Shutterstock

Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose negali dalyvauti praėjusių metų laimėtojas.

Kaip miestai gali dalyvauti apdovanojimuose?

Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose norintys dalyvauti miestai gali pateikti paraišką internetu prasidėjus paraiškų teikimo laikotarpiui.

Šiems miestams vadovaujantys ir jiems svarbius sprendimus priimančios asmenys turi užpildyti paraiškos formą internetu.

© Pixabay

Joje jie turi:

- nurodyti, kodėl jie mano, kad jų miestas turėtų gauti geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimą;
- pateikti pavyzdžių ir parodyti, ką jų miestas nuveikė, kad taptų geriau pritaikytas kiekvienam jo gyventojui;

© Pixabay

- papasakoti, kaip jie planuoja šiuos gerus darbus tęsti ateityje.

Daugiau informacijos rasite mūsų interneto svetainėje čia:
www.ec.europa.eu/social/accesscityaward

Čia mes netrukus paskelbsime, kada prasidės paraiškų teikimo laikotarpis.

Prasidėjus paraiškų teikimo laikotarpiui, miestai gali užpildyti formą ir dalyvauti būsimuose geriausiai visiems gyventojams pritaikytomiesto apdovanojimuose. Nuolat tikrinkite mūsų svetainėje skelbiamą informaciją ir sužinokite daugiau!

© Pixabay

Kaip renkamas laimėtojas?

Miestams pateikus paraiškas dalyvauti geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose, tam tikros žmonių grupės paraiškas išnagrinėja ir išrenka laimėtoją.

© Pixabay

Kiekvienoje šalyje sudaroma žmonių grupė, kuri išnagrinėja tos šalies miestų paraiškas ir išrenka ne daugiau kaip tris geriausią pavyzdį rodančius tos šalies miestus.

Tada kita žmonių grupė Europos lygmeniu išnagrinėja visų šių miestų atvejus ir išrenka tą, kuris nusipelnė tų metų geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimo.

Toks miestas ir laimi tų metų geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimą.

Tarp šių grupių narių yra ir neįgalieji, ir vyresnio amžiaus gyventojai. Jie tikrina, kas miestuose daroma, kad jie taptų geriau pritaikyti kiekvienam jo gyventojui.

Pavyzdžiui, jie tikrina, ar miestuose neįgaliesiems pritaikyti:

- pastatai ir gatvės;
- autobusai ir metro;
- bilių pardavimo automatai ir bankomatai;
- svetainės ir kitos technologijos, kurias gyventojai naudoja bendravimui;
- visiems lengvai perskaitoma ir suprantama informacija.

© Pixabay

© Pixabay

© Pixabay

© Pixabay

© Easy-to-read.eu

Jie nustato, kurie miestai labiau stengiasi, kad taptų geriau pritaikyti visiems gyventojams. Toks miestas ir laimi geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimą.

Kada įteiksime prizą laimėtojui?

2021 m. gruodžio mėn. paskelbsime 2022 m. visiems pritaikyto miesto apdovanojimo laimėtoją. Tuomet šiam miestui įteiksime geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimą.

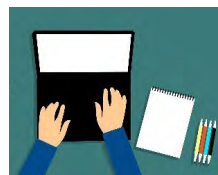

© Pixabay

Plačiau

Jei norite sužinoti daugiau,
apsilankykite mūsų interneto svetainėje:
www.ec.europa.eu/social/accesscityaward

Jei turite klausimų,
kreipkitės į mus el. paštu
secretariat@accesscityaward.eu

© Pixabay

Išvadas

Apie 100 milijonų europiečių turi kokią nors negalią – tai daugiau nei penktadalis visų ES gyventojų. Kadangi Europos visuomenė ir toliau sensta, prieinamumas yra svarbesnis nei bet kada anksčiau.

Ilgiau nei dešimtmetį rengiamais geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimais Europos miestai pripažįstami už savo išskirtinę pažangą tapti kuo geriau pritaikytais visiems žmonėms. Apdovanojimu taip pat siekiama didinti informuotumą, skleisti žinias apie geriausias praktikas ir įkvėpti kitus ES miestus įgyvendinti prieinamumo iniciatyvas.

Geras prieinamumas užtikrina, kad visi piliečiai, nepriklausomai nuo amžiaus, mobilumo ar negalios, gali nepriklausomai dalyvauti visuomenės gyvenime ir turėti lygias teises. Tai reiškia, kad jie gali mėgautis viskuo, ką jų miestas gali pasiūlyti. Kiekvienam miestui dėl to tenka spręsti skirtingus iššūkius. Dėl to renkant apdovanojimo laimėtoją miestai vertinami visapusiškai: atsižvelgiama į pastatų ir viešųjų erdvių prieinamumą bei infrastruktūrą, taip pat prieinamumą prie informacijos ir bendravimo, galimybes naudotis viešosiomis paslaugomis.

ES miestai, turintys daugiau nei 50 tūkst. gyventojų, gali teikti paraiškas, kurias pirmiausia peržiūri nacionalinės vertinimo komisijos.

Atrinktos paraiškos siunčiamos Europos lygio komisijai, sudarytai iš prieinamumo vertinimo ekspertų. Trys geriausi miestai gauna piniginių prizų, o kitiems skiriami specialieji prizai už tam tikrus prieinamumo aspektus.

Šiais metais numatyti specialieji prizai miestams skiriami už užstatytos aplinkos prieinamumo gerinimą ir prieinamumo, kaip galimybės geriau pritaikyti miestą visiems gyventojams, įtraukimą į miesto strategiją. Taip pat specialusis prizas teikiamas už prieinamumo gerinimą dėl COVID-19 pandemijos, paveikusių žmonių gyvenimą tokiais būdais, kurių nė nebūtume galėję įsivaizduoti, ir sukūrusios naujų prieinamumo iššūkių.

Bendradarbiavimas su piliečiais – pagrindinė šių metų tema, kurią įkūnijo pirmosios vietos laimėtojas. Apdovanojimus pelnusių miestų pavyzdžiai rodo, kad piliečių įtrauktis padeda suprasti jų poreikius, imtis veiksmų ir pagerinti visų miestelėnų gyvenimą.

Jonšioingas

Švedija

© Peter Appelin, 2014

LAIMĖTOJAS

2021 m. geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimo laimėtojas – Švedijos miestas Jonšioingas.

Jonšioingas įsikūręs pietiniame Veterno ežero taške, kelių į didesnius Švedijos miestus – Stokholmą, Geteborgą ir Malmę – sankirtoje. Dėl to Jonšioingas yra natūralūs šalies regiono centras ir susitikimų vieta; tai reiškia, kad prieinamumas šiame mieste užima didelę svarbą.

Ežerai, kalvos ir miškai – vaizdinga, tačiau prieinamumo iššūkius kelianti miesto kraštovaizdžio dalis.

Bendradarbiavimu ir piliečių iniciatyvomis pagrįstas požiūris

Vertinimo komisija gyrė Jonšioingą dėl „iš apačios į viršų“ principais pagrįsto požiūrio į prieinamumą. Šiame mieste neįgalių asmenų atstovai įtraukiami į sprendimų priėmimo procesą, konsultuojamasi su piliečiais, kad 140 000 čia gyvenančių žmonių poreikiai būtų kuo geriau suprasti.

„Funktionsrätt Jönköping“ – tai 18 organizacijų grupė, atstovaujanti asmenims su negalia. Keturis kartus per metus ši grupė susitinka su

savivaldybės atstovais, kurie taip pat reguliariai susitinka su asociacijomis, atstovaujančiomis vyresnio amžiaus asmenims. Organizacijos nustato posėdžių darbotvarkes, tai reiškia, kad gali būti aptariami miesto gyventojams svarbūs klausimai ir imamasi veiksmų savivaldybės lygmeniu.

„Funktionsrätt Jönköping“ organizacija padėjo sukurti miesto neįgaliųjų politikos programą, nustatančią griežtas prieinamumo taisykles. Grupė taip pat rengia mokymus ir dalijasi patirtimi su savivaldybe.

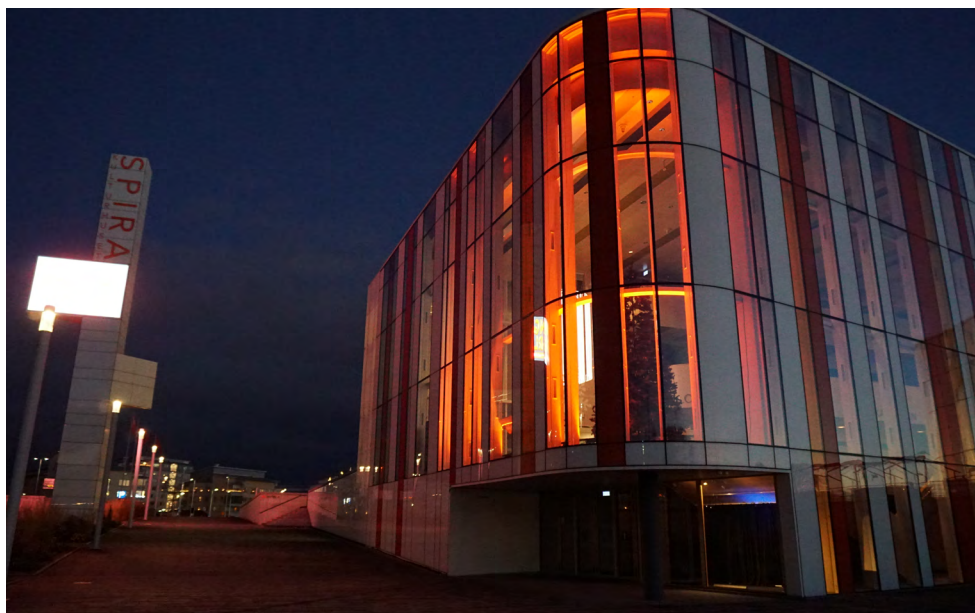
„Didžiuojamės laimėję tokį prizą. Daugelį metų bendradarbiaujame su vyresnio amžiaus asmenimis bei Neįgaliųjų teisių federacija ir padedame kurti visiems gyventojams prieinamą visuomenę. Suvokėme dialogo užmezgimo ankstyvose miesto projektavimo ir statybos stadijose svarbą. Jonšioingas yra augantis miestas, todėl norime augti tvariai ir suteikti lygias teises visiems.“

Jonšioingo merė Ann-Marie Nilsson

Prieinami pastatai ir mobiliosios paslaugos

Jonšioinge neįgaliųjų organizacijos įtraukiamos į statybų projektus, o viešųjų pirkimų konkursuose didelė svarba teikiama prieinamumui.

Pietiniame Verno ežero krante stūksanti „Spira“ koncertų salė – vienas iš įspūdingiausių prieinamų pastatų mieste. Koncertų salėje įrengti liečiamieji žemėlapiai ir ženklėjimas, taip pat yra garsinės ir gestų kalba pateikiamos nuorodos bei visapusis prieinamumas naudojantis neįgaliųjų vežimėliais.

© Jonšioingo savivaldybė, 2020

Visiškai neįgaliesiems pritaikyta „Spira“ koncertų salė

Jonšiopingo biblioteka – tai dar vienas visiškai neįgaliesiems pritaikytas viešasis pastatas, kuriame įrengti liečiamieji žemėlapiai ir ženklavimas. Bibliotekoje pateikiamos prieinamos informavimo priemonės, tokios kaip DAISY grotuvai ir lytimosios, lengvai perskaitomos knygos stambiais rašmenimis.

Jonšiope netgi įkurta prieinama mobiliųjų biblioteka, atvykstanti į žmonių, negalinčių apsilankyti miesto bibliotekoje, namus. COVID-19 pandemijos metu savivaldybė taip pat organizavo mobiliųjų paslaugų teikimą vyresnio amžiaus asmenims, pavyzdžiui, maisto pirkimas ar kita kasdienė veikla.

Prieinamumas prie natūralios aplinkos

Kaip ir pastatai bei viešosios miesto erdvės, unikali Jonšiopingo gamta taip pat tapo labiau prieinama. Miestas įsikūręs rytiniame Švedijos Verno skardžio regione, UNESCO biosferos rezervate.

„Dumme Mosse“ gamtinis rezervatas, pasižymintis gausia augalijos bei gyvūnijos įvairove, priklauso savivaldybei, kuri jį prižiūri. Šioje teritorijoje įrengtas prieinamas gamtos pažinimo takas, tinkamas neįgaliųjų vežimėliams, vaikštytynėms ir vaikiškiems vežimėliams.

© Peter Appelin, 2020

„Dumme Mosse“ gamtinis rezervatas

Padedant savivaldybei Roksiono ežero pėsčiųjų takai tapo labiau prieinami, o lankytojai gali vadovautis garsinėmis nuorodomis. Miesto savivaldybė, norėdama apžvelgti miestą supančių gamtinių vietovių prieinamumą, bendradarbiauja su apygardos administracine valdyba.

Miesto sodai, parkai ir žaidimų aikštelės – tai visiems prieinamos viešosios erdvės. Dvi didžiausios žaidimų aikštelės yra visiškai pritaikytos neįgaliesiems, taip pat papildomai buvo atnaujinta dar 120 žaidimų aikštelių. Neįgaliesiems pritaikyti šaligatviai, perėjos ir viešieji tualetai prisideda prie to, kad šiomis erdvėmis galėtų mėgautis visi gyventojai.

Neįgaliesiems pritaikytos veiklos ir įstaigos

Jonšiopinge galiojanti „Pluspolare“ kortelė leidžia nemokamai lydėti asmenis su negalia į renginius. Kortelė gali būti naudojama savivaldybės organizuojamoms laisvalaikio pramogoms ir kultūros renginiams, tokiems kaip futbolo varžybos.

Savivaldybė kartu su „Funktionsrätt Jönköping“ organizacija apžvelgė miesto parduotuvių bei restoranų prieinamumą ir savo svetainėje paskelbė neįgaliesiems pritaikytų įstaigų

žemėlapi. Šioje visiškai prieinamoje interneto svetainėje informacija pateikiama lengvai perskaitomu formatu ir gestų kalba, taip pat galima perskaitymo garsiai funkcija.

Visi traukiniai miesto centrinėje stotyje prieinami su neįgaliųjų vežimėliais bei vaikštytėmis, kaip ir visos autobusų stotelės bei patys autobusai. Autobusuose naudojami garsiniai pranešimai, teikiantys informaciją disleksiją ar regos sutrikimų turintiems žmonėms, kurie taip pat turi galimybę mobiliąja programėle sekti savo kelionės eigą.

„Prieinamumas – tai ne vien šaligatvio bortelių nuleidimas ir parduotuvių patikra. Tikrasis prieinamumas pasiekiamas tada, kai žmonės jaučiasi saugūs, laukiami ir įsitraukę. Suvokiame savo standartus ir išankstinius nusistatymus, tačiau pirmenybę teikiame prieinamumo gerinimui, kad Jonšiopingo miestas būtų labiau įtraukiantis visus jo gyventojus.“

Jonšiopingo savivaldybės tvarumo strategė Kristine Andreassen

Sąmoningumo ugdymas

Siekdamas užtikrinti, kad prieinamumo didinimas mieste taptų ilgalaikė veikla, Jonšiopingas suvokia informuotumo didinimo svarbą.

2017 m. mieste buvo surengtas Švedijos forumas dėl žmogaus teisių, kuriame taip pat buvo aptariami su negalia susiję klausimai. Jonšiopinge kasmet organizuojami „pasivaikščiojimai dėl prieinamumo“, kampanijos „Jönköping för Alla“ („Jonšiopingas visiems“) pagrindu miestas netgi rengia vietinius prieinamumo apdovanojimus žmonėms. Tokios iniciatyvos užtikrina savivaldybės,

verslo bendruomenių ir pilietinės visuomenės bendradarbiavimą dėl prieinamumo vizijos įgyvendinimo.

Jonšiopingas pripažino, kad buvo būtina pagerinti miesto prieinamumą, įsiklausė į gyventojų pasiūlymus ir pavertė planus realybe. Tai miestas, kuris taikosi prie savo gyventojų, o ne atvirkščiai, kurio požiūris į prieinamumą gali įkvėpti tų pačių priemonių imtis kitus.

„Tikimės, kad galime įkvėpti kitus miestus naudoti šį metodą sprendžiant socialinės įtraukties ir įvairovės klausimus. Pagrindinis mūsų darbo sėkmės veiksnys yra tas, kad šį metodą padėjo sukurti žmonės, turintys tiesioginės patirties. Glaudžiai bendradarbiaujant su miesto atstovais, pavyko sukurti įtraukią aplinką bei tinkamą mąstyseną. Šiai svarbiai temai reikalingas nuolatinis dėmesys ir dar tikrai yra kur tobulėti, net ir mūsų mieste. Šis apdovanojimas tik padidins mūsų nuolatinės pastangas.“

„Funktionsrätt Jönköping“ atstovas **Johanas Steirudas**

© Jönšopingo savivaldybė, 2020

Neįgaliesiems pritaikyta žaidimų aikštelė

© Jönšopingo savivaldybė

„Jonšopingas visiems“

Brèmerhafenas

Vokietija

© Tanja Mehl / „Erlebnis Bremerhaven“, 2020

**ANTROJI
VIETA**

113 000 gyventojų turintis Brèmerhafenas – didžiausias pagal gyventojų skaičių Vokietijos miestas Šiaurės jūros pakrantėje.

Vienas iš didžiausių Europos uostų Brèmerhafenas geriausiai žinomas kaip prekybos centras. Šis miestas taip pat vienas iš pirmaujančių mokslinių tyrimų ir naujų technologijų srityse.

Be to, Brèmerhafenas – pradininkas prieinamumo srityje, naudojantis pažangius miesto be kliūčių kūrimo metodus.

Nepriklausoma patariamoji taryba

2009 m. Brèmerhafeno miesto taryba sudarė savivaldybės įsitraukimo planą – tai suteikė postūmį misijai sukurti miestą, pritaikytą visiems jo gyventojams. Į planą buvo įtrauktos nuostatos dėl visuomeninės paskirties pastatų, viešojo transporto, žaliųjų erdvių ir sporto objektų prieinamumo gerinimo.

2015 m. taryba įsteigė nevyriausybinę patariamąją tarybą integravimo klausimais, sudarytą iš neįgaliesiems atstovaujančių

asociacijų. Taryba dalyvauja teisės aktų rengimo ir savivaldybės įsitraukimo plano atnaujinimo procedūrose.

Žmonių su negalia biure įsikūręs neįgaliųjų ombudsmenas yra vietos asmuo ryšiams prieinamumo klausimais. Tiek ombudsmenas, tiek patariamoji taryba integravimo klausimais, atstovaudami gyventojų poreikiams, miesto tarybai teikia nepriklausomas konsultacijas.

Brèmerhafeno įtraukties tinklas taip pat rengia įtraukties populiarinimo mieste projektus ir kampanijas.

„Patariamoji taryba integravimo klausimais stebi ir padeda formuoti savivaldybės įsitraukimo plano įgyvendinimą. Ji taip pat kritiškai nagrinėja, kodėl tam tikri plano aspektai nebuvo įgyvendinti. Užmezgėme glaudų ryšį su neįgalųjų klausimus nagrinėjančiu departamentu ir savivaldybės komisijos nariu, atstovaujančiu neįgalųjų interesams. Taip visada esame informuoti apie problemas, su kuriomis kasdieniame gyvenime susiduria neįgalieji, ir, veikdami kaip nepriklausoma piliečių taryba, galime aktyviai prisidėti prie jų sprendimo.“

Brėmerhafeno patariamosios tarybos integravimo klausimais pirmininkė Heima Schwarz-Grote

Neįgaliesiems pritaikyti traukiniai, autobusai ir laivai

Lytėjimu apčiuopiami grindiniai mieste padeda orientuotis regėjimo negalią turintiems asmenims, o nušlifotas grindinio akmenų paviršius saugus neįgalųjų vežimėliams, vaikštytynėms, vaikiškiems vežimėliams ir dviračiams.

Taip pat kartu su Brėmeno universitetu miesto taryba kuria tikrą laiką navigacijos programėlę, skirtą neįgalųjų vežimėlių naudotojams.

Brėmerhafenas pritaikė savo geležinkelio stotis neįgaliesiems, o pagrindinėje stotyje įrengė liečiamąjį žemėlapią. Taip pat buvo sukurtas lytimasis miesto centro modelis.

© Tanja Albert / „Erlennis Bremerhaven“, 2020

© Tanja Albert / „Erlennis Bremerhaven“, 2020

Liečiamieji žemėlapiai ir modeliai

© Tanja Albert / „Erlebnis Bremerhaven“, 2018

Lygaus paviršiaus šaligatviai

Mieste naudojami žemagrindžiai autobusai, o 70 proc. autobusų stotelių įrengtos lytėjimu apčiuopiamos nuorodos ir garsiniai pranešimai. Daugiau nei pusė šviesoforų mieste turi įrengtus garso signalus.

Neįgaliesiems pritaikyti laivai Brèmerhafene – tai įsimintiniausia tokio pobūdžio iniciatyva. Vėžerio upės keltas pritaikytas neįgalųjų vežimėlių ir kitos judėjimo įrangos naudotojams. Taip pat Kolumbo kruizų centre įrengta prieiga be kliūčių prie kruizinių laivų.

Pirmoji Vokietijos turistinė vieta be kliūčių

Šie prieinami laivai – svarbi augančio Brèmerhafeno turizmo sektoriaus dalis. „Harbour Worlds“ zonoje galima rasti daug neįgaliesiems pritaikytų lankomų vietų, tokių kaip Vokietijos jūrų muziejus, Brèmerhafeno zoologijos sodas, „Klimahaus“ teminis parkas ir Vokietijos emigracijos centro muziejus.

Brèmerhafeno paplūdimiuose įrengtos neįgaliesiems pritaikytos rampos ir „paplūdimio krepšeliai“. Šiose specialiai pastatytose

pavėsinėse galima viešėti su neįgalųjų vežimėliais, jos suteikia privatumo ir priedangą nuo įvairių klimato sąlygų.

2019 „Reisen für Alle“ pripažino Brèmerhafeną kaip pirmąją Vokietijos turistinę vietą be kliūčių. Mieste taip pat rengiamos tarptautinės konferencijos prieinamojo turizmo tema. Tai parodo, kad Brèmerhafenas – vienas šios srities lyderių.

© Tanja Albert / „Erlebnis Bremerhaven“, 2018

Prieinami „paplūdimio krepšeliai“

„Brèmerhafene turime šūkį – „mūsų miestas pritaikytas visiems“. Tai ypač pasakytina apie negalią turinčius žmones. Dėl to siekiame suteikti kuo geresnę pagalbą ir paramą mūsų svečiams su negalia. Tai apima mūsų lankytinas vietas, viešąjį transportą, viešbučius, restoranus ir daug daugiau. Siekdami turizmo be kliūčių ir miesto, kuris būtų pritaikytas visiems, einame teisingu keliu.“

Miesto meras Melf Grantz

Naujoviškas požiūris į būstą

Dar vienas unikalus projektas – 1950-ųjų stiliaus daugiabutis „Spiralenhau“, 2017 m. renovuotas pasitelkiant viešąjį finansavimą.

Atlikus renovaciją įrengta neįgaliesiems pritaikyta laipsniškai kylanti rampa, tai pirmoji tokio pobūdžio rampa Vokietijoje. Neįgaliųjų vežimėlių ir kitos judėjimo įrangos naudotojai

rampa gali patekti į bet kurį pastato aukštą, įskaitant viršutiniame aukšte esančius butus su atsiveriančiais vaizdais į miestą.

Daugiabučio „Spiralenhau“ teritorijoje taip pat įkurtas prieinamas kolektyvinis sodas, skatinantis socialinę sąveiką ir padedantis užkirsti kelią izoliacijai. Tarp pastato gyventojų yra asmenų su negalia, vyresnio amžiaus žmonių ir pabėgėlių.

© Staewog / B. Perlach, 2018

Daugiabutis „Spiralenhau“ su prieinama rampa ir sodu

Visapusiš požiūris į prieinamumą

Brèmerhafenas sunkiai dirba teikdamas pagalbą gyventojams, turintiems mokymosi sunkumų, protinę ar kitokią negalią.

Mieste įkurta Brèmerhafeno įtraukties akademija, kurioje bus vedami mokytojams skirti kursai apie integracinį vaikų, turinčių mokymosi sunkumų, ugdymą. Į neįgaliųjų teises orientuota mokymo programa buvo vedama viešojo administravimo ir policijos įstaigų darbuotojams.

Miesto taryba visame mieste įrėngė lengvai skaitomų ženklų sistemą, o kviesdama dalyvauti posėdžiuose siunčia lengvai perskaitomus kvietimus. Tarybos interneto svetainėje pateikta informacija prieinama lengvai skaitomu formatu ir gestų kalba. Be to, pagalbos naudojant trumpąsias žinutes sistema leidžia asmenims su klausos ar kalbos sutrikimais susisiekti su pagalbos tarnybomis išsiunčiant tekstinę žinutę.

Brèmerhafeno visapusiš požiūris į prieinamumą ir pažangūs pasiekimai turizmo srityje parodė, kad tai miestas, tinkamas visiems savo gyventojams bei lankytojams.

© Tanja Albert / Erlebnis Bremerhaven, 2020

○ Lengvai skaitomų ženklų sistema

„Esame unikalūs dėl savo vietos valdžios ir politikų besąlygiško pasiaukojimo siekiant, kad mūsų miestas būtų pritaikytas visiems jo gyventojams. Brèmerhafenas regione imasi pirmaujančio vaidmens. Ne tik išreiškėme valią panaikinti kliūtis, bet ir sukūrėme tam teisinį pagrindą.“

Miesto tarybos narys **Uwe Parpartas**, Žmonių su negalia biuras

Gdynė

Lenkija

© Shutterstock

**TREČIOJI
VIETA**

Gdynė – antrasis pagal dydį iš Baltijos jūros pakrantėje įsikūrusių Lenkijos miestų, turintis 250 tūkst. gyventojų. XX a. 3 dešimtmetyje pastačius uostą, miestas smarkiai išaugo.

Šiandien miestas tebėra žinomas kaip prekybos centras ir kruizinių laivų sustojimo vieta. Prieinamumo priemonės Gdynėje pradėtos taikyti anksti, kai miestas dar buvo gana jaunas.

20 metų trunkanti programa „Gdynė be kliūčių“

Nuo 1999 m. mero įgaliotojo atstovo neįgaliųjų klausimais paskyrimas yra svarbus kuriant vienodas galimybes Gdynėje. 2000 m. padedant miesto tarybai prasidėjo programa „Gdynė be kliūčių“, į kurią buvo įtrauktos įvairios prieinamumo priemonės.

Įgyvendinant šią programą mieste buvo pasiekta išskirtinė pažanga, lėmusi tai, kad 2019 m. geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto

apdovanojimuose Gdynė užėmė trečiąją vietą. Tuo metu vertinimo komisija itin gyrė Gdynę už protinę negalią turinčių asmenų įtraukties politiką.

Naujausias 2018 m. atnaujintas programos „Gdynė be kliūčių“ etapas tęsis bent iki 2023 m. – tai ilgalaikio įsipareigojimo tęsti pradėtus darbus ženklas.

„Tai Gdynės gyventojai, kasdien mūsų mieste kuriantys unikalią atmosferą ir demonstruojantys atvirumą ir jautrumą kitų poreikiams. Tai pasiekama vykdant socialines kampanijas, siekiančias vystyti socialinį sąmoningumą ir visose gyvenimo srityse nustatančias modernius lygybės standartus. Tokiu būdu galime gyventi kartu, o ne tik vienas šalia kito. Jau daugelį metų kuriame visiems pritaikytą miestą, vedame universalaus projektavimo mokymus ir siekiame, kad nebūtų jokių barjerų, ribojančių svajonių įgyvendinimą ir gyvenimo džiaugsmą. Svarbiausia tai, kad visi turėtų teisę rinktis, kaip jie norėtų gyventi.“

Gdynės meras Wojciechas Szczurekas

Teisiniai standartai

Laikui bėgant šio įsipareigojimo įgyvendinimui mieste buvo sukurtas teisinis pagrindas. 2013 m. miestas patvirtino pritaikymo universalaus viešųjų erdvių projektavimo standartus. Tai reiškia, kad šios erdvės turi būti prieinamos visiems, nepriklausomai nuo amžiaus ar negalios.

Nuo 2014 m. paskirtas prieinamumo ekspertas atlieka universalaus projektavimo vertinimą ir teikia konsultacijas. Ekspertas peržiūri visus iš

savivaldybės biudžeto finansuojamus projektus, įskaitant visuomeninės paskirties pastatų statybos ar renovacijos planus, ir padeda atlikti viešosios infrastruktūros auditą.

Miestetaip pat veikia Visuomeninės naudos taryba, sudaryta iš nevyriausybinių organizacijoms atstovaujančių narių. Taryba yra aktyvi formuojant politiką ir atstovaujant neįgaliųjų poreikius. Taip pat suburtos specialiosios tarybos vyresnio amžiaus gyventojams ir vaikams su negalia atstovauti.

„Negalia nėra apibrėžta būseną, kiekvienas kažko turi per daug ar per mažai. Užuojauta ir empatija yra patys svarbiausi dalykai. Tai, kas prieinama visiems, pasiekama ir neįgaliesiems. Šios veiklos rezultatas – neįgaliesiems pritaikyta architektūra, viešosios erdvės ir transportas, kultūros renginiai, kurie vienija, o ne skaldo. Dėl šios iniciatyvos gyvename Gdynėje kartu, o ne atskirai.“

Gdynės meras Wojciechas Szczurekas

Pagalba kiekvienam laisvai judėti

Gdynėje dedama daug pastangų, kad miesto aplinka būtų įtrauki. Gdynėje klausos sutrikimų turintys žmonės gali apsilankyti gestų kalbos paslaugų centre, o siekiant suprasti regėjimo negalią turinčių gyventojų poreikius glaudžiai bendradarbiaujama su Lenkijos neregijų asociacija. Todėl imtasi priemonių užtikrinti, kad laisvai judėti taptų lengviau. Tarp jų – liečiamieji žemėlapiai viešosiose erdvėse ir ant laiptų turėklų Brailio raštu pateikiama informacija.

© Gdynės miestas / medžiaga spaudai / Gdynia.pl, 2016

 Lytimasis miesto žemėlapis greta pajūrio

Neįgaliesiems pritaikytos sporto ir laisvalaikio infrastruktūros

Medinės rampos žmonėms neįgaliųjų vežimėliuose suteikia prieigą prie keleto paplūdimių Gdynėje. 2019 m. miesto taryba patikrino paplūdimius ir pateikė tolesnes jų prieinamumo gerinimo rekomendacijas. Gelbėtojams kasmet rengiami pagalbos teikimo neįgaliesiems mokymai.

Miesto taryba užtikrina, kad kultūros, laisvalaikio ir sporto renginiai būtų prieinami ir, jei tik įmanoma, negalią turintys asmenys patenka į juos nemokamai. Šokių pamokos neįgaliesiems – vienas iš nemokamų miesto tarybos

Miesto taryba visą miesto autobusų tinklą aprūpino neįgaliesiems pritaikytais žemagrindžiais autobusais ir troleibusais. Autobusų stotelėse įrengti nelygūs grindiniai, o informacijos skydai keleiviams teikia garsinę informaciją. Nepaisant šių priemonių, mieste teikiama pavėžėjimo nuo durų iki durų paslauga visiems, kurie negali naudotis viešuoju transportu.

Be to, viešojo transporto vairuotojai rengiami teikti įtraukiasias paslaugas. Ši iniciatyva buvo akcentuojama 2013 m. geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose, kuriuose Gdynė pelnė specialųjį prizą už transportą ir infrastruktūrą.

© Gdynės miestas / medžiaga spaudai / Gdynia.pl, 2016

 Gdynė – prieinamo viešojo transporto sritys lyderė

organizuojamų renginių. Visi kiti didelio masto renginiai peržiūrimi įgaliotojo atstovo neįgaliųjų klausimais.

2019 m. vartus atvėrė Gdynės centrinis parkas, turintis lauko treniruoklius, pritaikytus neįgaliesiems ir vyresnio amžiaus žmonėms. Parke taip pat įrengtas sodas su jutikline sistema, o vaikai su negalia netrukus galės leisti laiką pritaikytoje žaidimų aikštelėje.

Mieste planuojama įrengti plaukimo baseiną, suteikiantį ramybės kampelį visiems, turintiems autizmo ir panašaus pobūdžio sutrikimų. Pagal programą „Vaiko pasaulis“ taip pat rengiami užsiėmimai jauniems autizmu sergantiems vaikams.

© Gdynės miestas / medžiaga spaudai / Gdynia.pl, 2016

○ *Gelbėtojai mokomi teikti pagalbą negalią turintiems asmenims*

Norėdamas papildyti savo iniciatyvas, miestas padeda skleisti žinias ir gerąsias praktikas – rengiamos konferencijos ir supratimo gerinimo kampanijos. „Gdynė be kliūčių“ programa įvertina ir apdovanoja vietos projektus.

© Gdynės miestas / medžiaga spaudai / Gdynia.pl, 2016

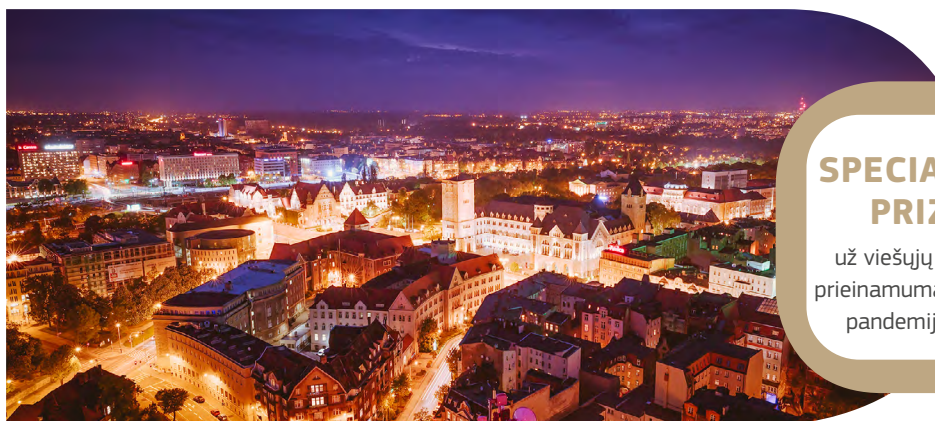
○ *Mieste rengiami nemokami neįgaliesiems pritaikyti užsiėmimai, pavyzdžiui, šokių pamokos neįgaliesiems*

Dėl programos „Gdynė be kliūčių“ mieste per pastaruosius dvidešimt metų buvo pasiekta išskirtinė pažanga, ypač transporto ir laisvalaikio srityse. Pasitelkę į pagalbą aiškiai apibrėžtą teisinę sistemą ir universalų projektavimo principus, miestas dirbo išties sunkiai, kad taptų pritaikytas visiems gyventojams.

Poznanė

Lenkija

© Michał Matyska, Poznań miestas, 2020

SPECIALUSIS PRIZAS

už viešųjų paslaugų
prieinamumą COVID-19
pandemijos metu

Poznanė – penktasis pagal dydį miestas Lenkijoje. Istorinė Didžiosios Lenkijos regiono sostinė Poznanė – vienas svarbiausių ekonomikos ir kultūros centrų šalyje. Ilgalais įsipareigojimas užtikrinti prieinamumą 2014 m. geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose miestui pelnė trečiąją vietą. Tačiau šių metų apdovanojimuose miestas laimėjo specialųjį prizą už pastangas, įdėtas COVID-19 pandemijos metu.

Pažeidžiamiausių gyventojų saugumo užtikrinimas

Tuo metu, kai COVID-19 pandemija visai Europai kėlė didžiulį iššūkį, Poznanėje nedelsiant buvo nustatyta, kokias pasekmes ši liga turės 535 tūkst. miesto gyventojų.

Miestas pripažino, kad tam tikroms gyventojų grupėms, ypač vyresnio amžiaus žmonėms ir asmenims, turintiems tam tikrą negalią ar sveikatos sutrikimų, iškilo būtinybė teikti papildomą pagalbą. Šie gyventojai net tik

pateks į COVID-19 rizikos grupę, bet ir labiau tikėtina, kad tokie asmenys taps atskirti nuo savo įprastinių pagalbos teikimo šaltinių dėl pandemijos metu taikomų apribojimų.

Poznanėje surengėme kampaniją „Seniorro Masks“, kurios metu savanoriai gamino ir platino nemokamas apsaugines veido kaukes vyresnio amžiaus gyventojams. Dauguma kampanijos savanorių patys buvo vyresnio amžiaus asmenys ir padėjo siūti kaukes. Taip net ir visuomenėje paplitus izoliacijai ši iniciatyva skatino solidarumą.

„Nuo pat pandemijos pradžios žinojome, kad privalome teikti pagalbą mūsų miesto gyventojams. Daugiausia dėmesio buvo skiriama asmenims, patenkantiems į COVID-19 rizikos grupę, t. y. neįgaliesiems ir vyresnio amžiaus žmonėms. Norėjome, kad jie, laikydamiesi visų atsargumo priemonių, turėtų galimybę naudotis viešosiomis paslaugomis ir patenkinti savo kasdienes poreikius.“

Poznanės meras Jacek Jaśkowiak

Shopping for Seniors („Pirkimas senjorams“) – dar viena savanorių pagalbos iniciatyva. Dalyvaudami šios iniciatyvos programoje, savanoriai perka maisto produktus asmenims, patenkantiems į COVID-19 rizikos grupę. Programa Shopping for Seniors („Pirkimas senjorams“) pažeidžiamiems gyventojams padėjo neišeinant namų įsigyti būtinųjų prekių, tokių kaip maistas, higienos produktai ir vaistai.

Pavyzdinis technologijų taikymas

2014 m. geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose Poznanė buvo įvertinta už neįgaliesiems pritaikyto internetinio portalo kūrimą.

Keleriems metams praėjus, Poznanė ir toliau išlieka informacinių technologijų (IT) lydere. Interneto svetainės prieinamumas reguliariai tikrinamas – tai apima turinį, pateikiamą lengvai skaitomu formatu ir gestų kalba.

Pandemijos metu mieste naudojamos informacinės technologijos, padedančios naudotis viešosiomis paslaugomis. Taip pat informacija apie COVID-19 skelbiama miesto

interneto svetainėje, įskaitant vaizdo įrašus gestų kalba, skirtus klausos sutrikimų turintiems žmonėms.

Svarbiausia tai, jog Poznanė pripažino, kad kai kurie miesto gyventojai neturi reikiamų įgūdžių rasti būtiniausią informaciją internete ir naudotis paslaugomis internetu. Kai labai daug informacijos pateikiama tokia forma, ypač vyresnio amžiaus žmonėms gresia skaitmeninė atskirtis.

Dėl šios priežasties mieste numatyta pagalbos linija, kuriai padedant šie gyventojai internete gali rasti patikimą informaciją. Linijos konsultantai padeda atlikti tokias užduotis kaip el. laiškų siuntimas ar socialinių tinklų paskyrų kūrimas, ir taip leidžia užkirsti kelią izoliacijai.

„Draugystės telefonas“ (lenk. Telefon Serdecności) – dar viena nemokama miesto pagalbos linija, skirta vyresnio amžiaus gyventojams. Ši pagalbos linija daugeliui suteikia priemonę pasidalyti, su kokiomis baimėmis ir sunkumais susiduria. Kitiems – tai tiesiog galimybė pabendrauti su kitame ragelio gale draugiškai skambančio balso žmogumi, kai jie jaučiasi vieniši.

● Kampanijos „Seniorro Masks” savanorė, siuvanti kaukę namie

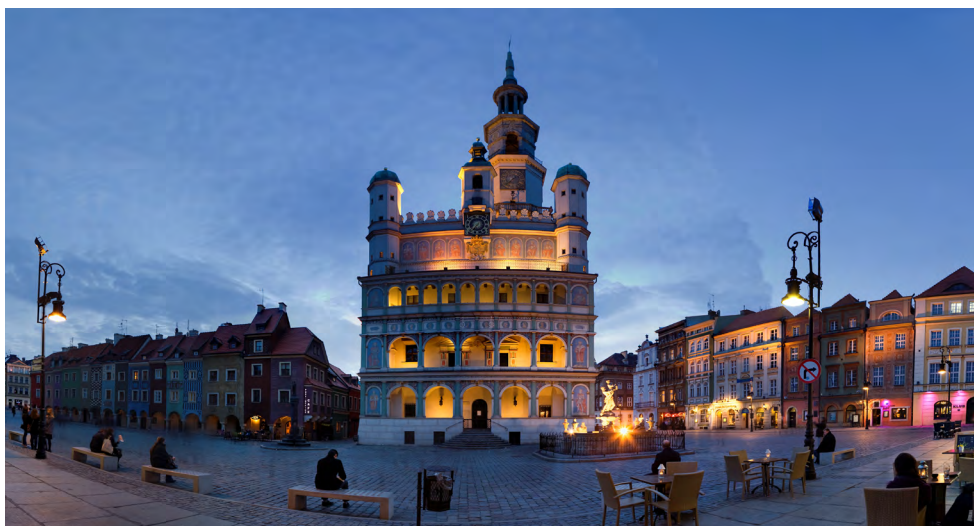

● Pandemijos metu miesto interneto svetainėje teikiama prieinama informacija

Prieinamumas įtrauktas į pagrindinę miesto strategiją

Atsižvelgiant į tai, kad prieinamumo sprendimai įtraukti į 2020+ miesto plėtros strategiją ir 2019–2025 m. socialinių problemų sprendimo strategiją, pavyzdinis Poznanės atsakas į pandemiją nestebina.

Taip pat mieste veikia programa „2012–2020 m. Poznanės miesto socialinės asmenų su negalia integracijos siekiniai ir kryptys“. Pagal šią programą buvo išplėtoti prieinamumo standartai, taisyklės investicijoms ir viešųjų erdvių prieinamumo patikros.

● Visuomenei ypatingą dėmesį skiriant atstumo laikymuisi, miestas dirbo išties sunkiai, kad neprarastų ryšio su savo gyventojais

„Poznanės miesto strateginiai tikslai apima aukštos kokybės gyvenimo sąlygų miesto gyventojams kūrimą, itin atsižvelgiama į neįgalių ir vyresnio amžiaus žmonių poreikius. Viešosios paslaugos, socialinės paramos ir socialinio aktyvumo programos, socialinių išmokų mokėjimas, medicininės pagalbos teikimas – visa tai koreguojama pagal neįgalių ir vyresnio amžiaus žmonių poreikius. Galiausiai šie veiksmai prisideda prie gyvenimo kokybės gerinimo, nepriklausomybės ir didesnio specialiųjų poreikių turinčių asmenų savarankiškumo. Pandemijos metu mieste buvo nuosekliai laikomasi šių tikslų. Įgyvendinti projektai bus ir toliau vykdomi, o paslaugų teikimas nebus nutraukiamas, nes šias praktikas palankiai įvertino mūsų miesto gyventojai.“

Mero įgaliotoji atstovė neįgaliųjų klausimais **Dorota Potejko**

Mero įgaliotajai atstovei neįgaliųjų klausimais suteikta bendra atsakomybė už šios programos įgyvendinimą, jai pagalbą teikia Viešųjų erdvių pritaikymo neįgaliesiems programos koordinatorius. Poznanės strategijų kūrimo ir standartų plėtojimo procesuose neįgalieji dalyvauja kaip lygiaverčiai partneriai. Asmenys, atstovaujantys žmonių su negalia interesams, dalyvauja dviejų pagrindinių patariamųjų organų veikloje – įgaliotųjų atstovų pilietinio dialogo komisijoje ir savivaldybės socialinių reikalų taryboje neįgaliųjų klausimais.

tokie kaip filmų kūrimo ar spektaklių pastatymo dirbtuvės.

Tai dar viena sritis, parodanti bendrą miesto įsipareigojimą siekti įtraukties, kuris tapo akivaizdus pandemijos metu. Įgyvendindamas novatoriškas iniciatyvas ir išmaniai naudodamas IT išteklius, sunkmečiu miestas dėjo visas pastangas, kad galėtų užtikrinti gyventojų saugumą ir viešųjų paslaugų prieinamumą.

Įtrauktimi grindžiamas požiūris

Be įgyvendintų iniciatyvų pandemijos metu, Poznanė išsiskiria savo projektais prieinamos kultūros srityje. Norint užtikrinti, kad naujausi kultūriniai kūriniai yra prieinami, teatruose, kino teatruose ir bibliotekose naudojamos indukcinės kilpos, įgarsinti aprašai, vertimai į gestų kalbą ir pakaitomis rodomas tekstas. Be to, žmonėms su negalia mieste rengiami kūrybiniai projektai,

Komotinė

Graikija

© Shutterstock

SPECIALUSIS PRIZAS

už prieinamumo
gerinimą visame
mieste

Komotinė – Rytų Makedonijos ir Trakijos administracinio regiono centras Graikijoje. Vos 54 tūkst. gyventojų turinti Komotinė – mažiausias šiais metais apdovanojimus pelnęs miestas, turintis kuklius finansinius išteklius. Nepaisant to, Komotinė, padariusi didelę pažangą prieinamumo srityje ir pasinaudojusi šia galimybe geriau pritaikyti miestą visiems gyventojams, tapo pavyzdžiu kitiems miestams.

Tobulinama nepaisant iššūkių

Komotinė – modernus, daugiakultūris miestas, įsikūręs Romos laikų tvirtovės teritorijoje. Laikui bėgant miestas smarkiai keitėsi dėl daugybės įtaką darančių veiksnių ir daugiaetapių plėtros projektų. Dėl to prieinamumas mieste tapo iššūkiu.

Miestas taip pat yra ribotus finansinius išteklius turinčio regiono administracinis centras. Regionas ypač stokojo lėšų po 2008 m. įvykusios finansų krizės.

Nepaisant to, miestas, norėdamas tapti geriau pritaikytu ir įtraukesniu, glaudžiai bendradarbiavo su savo 54 tūkst. gyventojų. Taip Komotinė pripažino, kad aplinkos prieinamumo gerinimas ateityje skatins augimą ir gerovę visame mieste.

„Mūsų miesto pavyzdys parodo, kad jei miesto pareigūnai politikos darbotvarkėje nustato aukštus prieinamumo gerinimo prioritetus ir bendradarbiauja su ryžtingai nusiteikusiais asmenimis, aukojančiais savo laiką ir išteklius, miestą galima transformuoti net ir susiklosčius nepalankiausioms sąlygoms.“

Meras Ioannisas Garanis

Miesto regeneracijos programa

Pastaruosius 20 metų savivaldybė vykdo „Urban II“ Bendrijos iniciatyvos programą (Urban II Community Initiative Programme), kuri yra stipriai orientuota į prieinamumo gerinimą ir socialinės įtraukties politiką. Į šią miesto regeneracijos programą investuota daug milijonų eurų, šiuo metu vykdomas trečiasis programos etapas.

Dėl šios programos prieinamumo tobulinimas tapo miesto politikos ir strategijos dalimi. Daugelis investicijų buvo sutelktos į užstatytos aplinkos prieinamumą. Programai padedant patobulintas miesto autobusų tinklas, įrengta 20 km neįgaliesiems pritaikytų pėsčiųjų takų ir sukurti skaitmeniniai maršrutų žemėlapiai.

Trys ketvirtadaliai miestui priklausančių pastatų, įskaitant miesto ligoninę, medicinos centrus, policijos akademiją, teatrus ir biblioteką, dabar yra pritaikyti visiems.

Komotinėje esantis Trakijos Demokrito universiteto miestelis, kuriame gyvena apie 10 tūkst. studentų, dabar taip pat yra pritaikytas neįgaliesiems. Apie 90 proc. mokyklų Komotinėje jau dabar yra prieinamos, o tobulinimo darbai numatyti likusioje dalyje

mokyklų – pagal savivaldybės iškeltą tikslą, iki 2021 m. visi miestui priklausantys pastatai turėtų būti pritaikyti visiems gyventojams.

Be to, daug investicijų orientuojama į sporto ir laisvalaikio infrastruktūros tobulinimą. Visi miesto sporto centrai yra pritaikyti neįgaliesiems, įskaitant ir 47 iš 60 žaidimų aikštelių. Šeši įėjimai į vietos pakrantėje esančius paplūdimius pritaikyti neįgaliesiems.

© Komotinės savivaldybė, 2020

Komotinėje pagerintas užstatytos aplinkos prieinamumas

© Komotinės savivaldybė, 2020

Investuota į neįgaliesiems pritaikytus miesto sporto centrus

Neįgaliesiems pritaikyta žaidimų aikštelė

© Komotinės savivaldybė, 2020

Bendradarbiavimu grindžiamas požiūris

Komotinė išsiskiria savo įtrauktimi grindžiamu požiūriu ir asmenų su negalia įtraukimu į sprendimų priėmimą. Su negalia turinčiais asmenimis savivaldybėje nėra elgiama kaip su atskira visuomenės grupe – negalia turintys asmenys savivaldybėje vertinami

kaip lygiaverčiai partneriai valdant miestą. Savivaldybė mokosi iš savo patirties ir siekia kuo geriau išnaudoti jų patirtį.

Asmenys, atstovaujantys žmonių su negalia interesams, įtraukiami į patariamųjų tarybų ir iniciatyvinių komitetų veiklą – tai padeda formuoti prieinamumo strategiją ir politiką. Jie glaudžiai bendradarbiauja su vietinėmis socialinėmis tarnybomis ir padeda įgyvendinti įvairius savivaldybės projektus.

„Kaip bendruomenė, visi labai didžiuojamės pelnę šį apdovanojimą. Komotinė – vienas iš draugiškiausių žmonių su negalia miestų Europoje, nes mūsų bendruomenėje visi dėl to stengiasi. Organizacijos ir vietos valdžios institucijos siekia šio tikslo kartu. Mums reikalingas miestas, kuriame nėra diskriminacijos ir kliūčių, kuris būtų pritaikytas visiems be išimties. Pastaruosius 20 metų dėl to kovojame ir naudojame daugybę sistemų bei strategijų.“

„Perpato“ valdybos narys **Spyridonas Ntatanidis**

Vietinė neįgaliosius atstovaujanti asociacija „Perpato“ priklauso konsorciui, kuris kartu su Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondu (EPLSAF) mieste koordinuoja pagalbos maistu programą. Asociacija taip pat įsitraukusi į Europos socialinio fondo skiriamų lėšų valdymą.

Savivaldybė bendrai finansavo bendruomeninės veiklos centro kūrimą, kuriam vadovauja negalia turintys asmenys ir kuris organizuoja užsiėmimus neįgaliesiems. Vietos pilietinės visuomenės organizacijos taip pat koordinuoja popamokinės veiklos programas, skirtas vaikams su protine negalia.

Neįgaliesiems pritaikytas turizmas – galimybė verslo plėtrai

Komotinė kuria modernaus miesto reputaciją. Tai miestas, kuriame žmonės su negalia gali jaustis saugūs, laukiami ir įtraukti.

COVID-19 pandemijos metu savivaldybė, siekdama geografinės informacijos sistema žemėlapyje pažymėti visus negalia turinčius asmenis, bendradarbiavo su vietos asociacija. Tai socialinėms tarnyboms leido lengvai susisiekti su tais, kuriems buvo reikalinga pagalba.

Neįgaliesiems pritaikytas turizmas – dar vienas pažangaus požiūrio Komotinėje pavyzdys. Žinodamas apie tai, kad geriausiai visiems

gyventojams pritaikyti miestai pritraukia daugiau lankytojų, miestas investavo į galimybę tapti prieinama ir tvaria vieta turistams. Tikimasi, kad lankytojai patirs miesto įtrauktį ir norės jame apsilankyti vėl arba netgi tapti nuolatiniais miesto gyventojais. Tai savo ruožtu paskatins vietos ekonomikos augimą.

Šios iniciatyvos dalis yra ir vietinėms įmonėms vedami mokymai apie kelionių ir viešbučių bei restoranų sektorius. Mokymai padės įmonėms geriau pritaikyti savo paslaugas negalia turintiems asmenims. Taip pat sukurta „Visit Komotini“ interneto svetainė, kuri netrukus bus visiškai pritaikyta neįgaliesiems.

Sekdama Chanijos praėjusių metų pavyzdžiu, Komotinė tapo antruoju Graikijos miestu, kuriam geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose buvo įteiktas specialusis prizas. Miestas tiek savame regione, tiek visos šalies mastu tapo vienu iš geriausiai visiems gyventojams pritaikytų miestų. Siekdama skleisti įgytas žinias ir gerąsias praktikas, Komotinė dirba kartu su universiteto bendruomene. Taip Komotinė tikisi įkvėpti kitus miestus Graikijoje.

Apžvelgus visas miesto iniciatyvas akivaizdu, kad Komotinėje prieinamumo gerinimas įžvelgiamas ne tik kaip įsipareigojimų vykdymas, tačiau ir kaip galimybė.

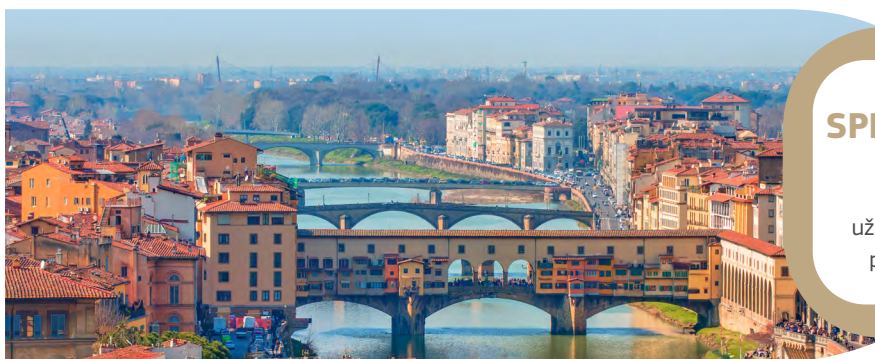

© Komotinės savivaldybė, 2020

Florencija

Italija

© Shutterstock

SPECIALUSIS PRIZAS

už viešųjų erdvių
prieinamumą

Žinoma kaip Renesanso gimimo vieta, Florencija – tai miestas, pasižymintis turtingu kultūros paveldu. 1982 m. Florencijos istorinis senamiestis buvo įtrauktas į UNESCO pasaulinio paveldo objektų sąrašą. Todėl Florencija – viena populiariausių turistinių vietų pasaulyje. Tai reiškia, kad prieinamumo klausimas svarbus ne tik 368 tūkst. miesto gyventojų, tačiau ir daugiau nei 12 mln. kasmet mieste apsilankančių turistų.

Neigaliems pritaikyti pastatai ir viešosios erdvės

Šiuolaikiniuose miestuose neigaliams pritaikyti naujas technologijas gali būti gana paprasta. Nepaisant to, daug daugiau iššūkių kelia esamų erdvių istoriniuose miestuose, turinčiuose monumentalių senovinių pastatų ir akmenimis grįstų gatvelių, pritaikymas.

Nepaisant šių sunkumų, Florencijoje buvo pasiekta išskirtinė pažanga. Tai buvo įvykdyta laikantis plataus užmojo pastatų ir viešųjų erdvių pritaikymo plano, kuris atnaujinamas kiekvienais metais.

Planas apima daugelį miesto infrastruktūros sričių, pradedant keliais, šaligatviais bei automobilių stovėjimo aikštelėmis ir baigiant parkais, sporto

centrais, bibliotekomis ir muziejais. Vadovaujantis šiuo projektu ir siekiant geriau pritaikyti miestą visiems jo gyventojams, Florencijoje renovuoti 29 visuomeninės paskirties pastatai, įskaitant mokyklas, sporto centrus ir bibliotekas.

2019 m. mieste paskirtas negalios vadybininkas neigaliųjų poreikiams atstovauti. Negalios vadybininkas, glaudžiai bendradarbiaudamas su miesto įstaigomis ir asociacijomis, koordinuoja su prieinamumu susijusius veiksmus.

Negalios vadybininkas taip pat koordinuoja „vienos stotelės“ interneto portalo neigaliams kūrimą. Interneto portalas suteiks asmenims su negalia pritaikytą informaciją, pavyzdžiui, viešojo transporto ar turizmo klausimais.

„Asmenų su negalia įtrauktis – pagrindinė miesto darnaus vystymosi problema. Maksimalus sąsajų tarp socialinės įtraukties, sveikos gyvensenos, mobilumo ir miestų vietovių, žaliųjų bei viešųjų erdvių projektavimo padidinimas išliks pagrindiniu Florencijos miesto darnaus vystymosi prioritetu.“

Vicemerė **Cecilia Del Re**

© Florencijos savivaldybė (miesto tarybos narys sporto klausimais), 2019

Vežimėlių krepšinis mieste žaidžiamas neįgaliesiems pritaikytuose sporto centruose

Gyventojų mobilumo priemonės

Nuo 2009 m. Florencijos istoriniame senamiestyje esančios pėsčiųjų zonos išplėstos nuo 260 000 m² iki daugiau nei 400 000 m². Tai padėjo 25 proc. sumažinti eismo intensyvumą, sumažino užterštumo lygį ir sukūrė malonesnę aplinką. Be to, tai leido saugiau ir laisviau judėti asmenims su negalia.

Tuo pačiu metu buvo įrengta papildomų neįgaliesiems rezervuotų automobilių stovėjimo vietų, kurių, nepaisant to, kad Florencija yra tik aštuntas pagal dydį miestas šalyje, dabar yra

daugiau nei bet kuriame kitame Italijos mieste. Automobilių stovėjimo vietas neįgalieji gali naudoti nemokamai.

Visi miesto autobusai ir tramvajai yra visiškai pritaikyti neįgaliesiems, įskaitant ir visas stotis, net ir tas, kurios randasi siaurose gatvelėse. Miesto taksi automobilių salonuose numatytos vietos neįgaliųjų vežimėliams, tai suteikia galimybę naudotis prieinamu transportu tose miesto teritorijose, į kurias nevažiuoja viešasis transportas. Asmenys neįgaliųjų vežimėliuose gali važiuoti taksi su nuolaida.

Pažangus technologijų taikymas Prieinamas kultūros paveldas

Miestas išsiskiria tuo, kad panaudojo pažangias IT technologijas, kurios padėjo pasiekti tvarių teigiamų pokyčių. Fizinė miesto infrastruktūra palaikoma moderniausiomis IT paslaugomis, kurios leidžia lengviau judėti mieste ir rasti reikalingą informaciją.

Savivaldybė padėjo sukurti „Infomobilità Firenze“ mobiliąją programėlę, padedančią keliauti mieste ir realiuoju laiku skelbiančią informaciją apie viešąjį transportą, eismo intensyvumą ir laisvas automobilių stovėjimo vietas.

„Kimap Pro“ – dar viena programėlė, padedanti neįgaliųjų vežimėlių ir elektrinių vežimėlių naudotojams mieste keliauti neįgaliesiems pritaikytais maršrutais. Virtualus padėjėjas teikia nurodymus vartotojui ir reaguodamas į tikralaikius duomenų atnaujinimus randa geriausią kelionės maršrutą.

Interneto svetainėje ir programėlėje „FeelFlorence“ taip pat galima rasti turizmui be kliūčių skirtą skiltį, prieinamą penkiomis kalbomis. Tai apima maršrutus ir informaciją apie ekskursijas po miestą, renginius, turgavietes ir kt.

Florencijoje dedamos visos pastangos, kad turtingas miesto kultūros paveldas taptų visiems prieinamas. Pagrindinis miesto turizmo informacijos centras neįgaliesiems teikia nemokamus vežimėlius, garso gidus penkiomis skirtingomis kalbomis ir informaciją tarptautine gestų kalba.

Savivaldybė taip pat padėjo sukurti „Passepartout“ priemonių rinkinį, suteikiantį žemėlapius, maršrutus istoriniame senamiestyje ir informaciją apie prieinamus karštuosius kultūros taškus. Tarp jų – Švč. Mergelės Marijos Gėlių katedra, Naujoji Švč. Mergelės Marijos bažnyčia ir Boboli sodai.

Renovuotų visuomeninės paskirties pastatų sąrašas – garsieji Florencijos muziejai ir meno galerijos. Didžioji dalis miesto muziejų neįgaliesiems yra nemokami ir prieinami rampomis ar liftais.

Kartu su minėtais projektais, bendradarbiaujant su Italijos nacionaline aklių ir regos sutrikimų turinčių asmenų sąjunga, buvo sukurti daugiajutiminiai lankymo maršrutai, kurių erdvėse pasitelkiami lietimui pojūčiai, kvapai ir garsai.

© Florencijos savivaldybė

 Florencijos taksi automobiliai pritaikyti neįgaliųjų vežimėliams

© „Kinoa srl.“, 2019

 „Kimap Pro“ padeda neįgaliųjų vežimėlių naudotojams keliauti mieste

Savivaldybė, siekdama pasiūlyti ekskursijas su vertimu į gestų kalbą, bendradarbiavo su Nacionaline kurčiųjų asociacija. Be to, kai kuriuose miesto muziejuose prieinami multimedijos gidai su subtitrais.

Socioterapiniai vizitai galimi į žmonių, sergančių Alzheimerio liga ar turinčių protinę negalią, namus. Taip pat iniciatyva „Museum in a Suitcase“ siūlo virtualias ekskursijas, leidžiančias riboto judumo asmenims pabuvoti įžymiose miesto vietose neišeinant iš namų.

Apskritai Florencijos miesto pavyzdys parodo, kad kruopštus planavimas gali istoriniams miestams padėti įveikti sunkumus ir patobulinti užstatytos aplinkos prieinamumą.

Miestas, siekdamas, kad jo kultūros paveldas taptų visiems prieinamas, pademonstravo išskirtinį atsidavimą. Novatoriškų IT technologijų palaikomas įtrauktimi grindžiamas miesto požiūris suteikia gyventojams ir turistams galimybę kuo geriau išnaudoti viską, ką Florencija gali pasiūlyti.

„Į pasaulio paveldo sąrašą įtrauktoje Florencijoje visuomet yra jaučiamas troškimas, kad miestas būtų kuo geriau pritaikytas neįgaliesiems ir žymiausi miesto muziejai bei paminklai būtų prieinami. Norėdami įvykdyti savo misiją, vadovavomės visapusišku požiūriu ir užtikrinome koordinuotą plačiai paplitusio prieinamumo politiką.“

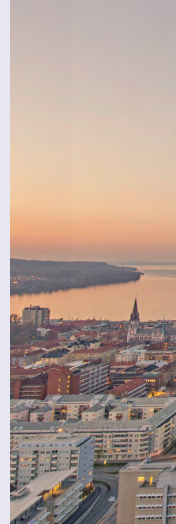
Vicemerė **Cecilia Del Re**

© Asociacija MUŠE, 2018

○ Florencijos muziejuose rengiami specialūs vizitai

Dalyvavimas 2022 m. Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose

Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimus rengia Europos Komisija ir Europos neįgaliųjų forumas. Apdovanojimas skiriamas miestams, kurie dėjo pastangas, siekdami užtikrinti, kad miestas taptų geriau pritaikytas visiems gyventojams.

Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimai – tai ES iniciatyva, kuria skatinama visiems piliečiams, įskaitant neįgalius ir vyresnio amžiaus asmenis, užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti miesto gyvenime.

Dalyvavimas geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimuose yra ne tik galimybė pelnyti ES pripažinimą, bet ir unikali proga apsvarstyti esamą situaciją savo mieste ir įvertinti padarytą pažangą.

Apdovanojimai leidžia populiarinti prieinamumą kituose ES miestuose ir keistis gerąja praktika. Apdovanojimus pelnę miestai bus pagerbiami kitoje geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimų brošiūroje.

Be to, Europos Komisija skiria finansinį apdovanojimą laimėtojui, taip pat miestams, kuriems apdovanojimuose skirta antroji ir trečioji vieta:

- laimėtojas: 150 000 EUR;
- antroji vieta: 120 000 EUR;
- trečioji vieta: 80 000 EUR.

Ar norėtumėte, kad kitais metais vieną iš apdovanojimų pelnytų jūsų miestas? Norėdami sužinoti daugiau, skaitykite toliau.

Kas gali teikti paraišką?

Paraiškos teikėja turi būti daugiau kaip 50 tūkst. gyventojų turinčio vienos iš ES valstybių narių miesto savivaldybė. Konkurse gali dalyvauti ir valstybių narių, turinčių mažiau nei du tokius miestus, miestų vietovės, kurias sudaro du ar daugiau miestų, jeigu bendras jų gyventojų skaičius yra didesnis nei 50 tūkst.

Kadangi tas pats miestas negali laimėti geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimo dvejus metus iš eilės, 2021 m. laimėtojas negali dalyvauti 2022 m. konkurse. Visi kiti miestai, įskaitant antros ir trečios vietų laimėtojus ir specialųjį prizą gavusius miestus, raginami dalyvauti vėl.

Norėdami dalyvauti, iki galutinio termino turite užpildyti ir pateikti paraiškos formą internetu. Siekiant padėti pasirengti konkursui, prasidėjus paraiškų teikimo laikotarpiui 2022 m. geriausiai visiems gyventojams pritaikyto.

© Peter Appelin, 2014

miesto apdovanojimų svetainėje bus pateiktos gairės ir dalyvavimo taisyklės visomis ES oficialiomis kalbomis.

ec.europa.eu/social/accesscityaward2022

Atrankos procesas

Teisėjai atsižvelgs į priemones, kurių buvo imtasi šiose srityse:

- užstatyta aplinka ir viešosios erdvės;
- transportas ir susijusi infrastruktūra;
- informacija ir ryšiai, įskaitant naujas technologijas (IRT);
- viešoji infrastruktūra ir paslaugos.

Teisėjai įvertins paraiškas vadovaudamiesi šiais šešiais kriterijais:

- veiksmų mastas;
- įsitraukimas ir įsipareigojimų lygis;
- poveikis;
- rezultatų kokybė ir tvarumas;
- neįgaliųjų ir susijusių partnerių dalyvavimas;
- socialinės inovacijos.

Kadangi 2021 m. ES švenčia Europos geležinkelių metus, 2022 m. apdovanojimuose ypač daug dėmesio gali būti skiriama traukinių stočių prieinamumo gerinimui. Norėdami sužinoti daugiau apie galutinius vertinimo kriterijus, akylai sekite informaciją, pateikiamą mūsų svetainėje. Daugiau informacijos apie Europos geležinkelių metus pateikiama čia: europa.eu/year-of-rail/index_lt

Atrankos procesas padalytas į du etapus: išankstinė atranka nacionaliniu lygiu ir galutinė atranka Europos lygiu. Kiekvienoje valstybėje **nacionalinė komisija**, atsižvelgdama į Europos Komisijos nustatytus kriterijus, atranka ne daugiau kaip 3 miestus iš visų šalies pareiškėjų. Šie nacionaliniai kandidatai pereina į kitą konkurso etapą ir yra vertinami **Europos mastu sudarytos komisijos**.

2022 m. geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimo laimėtojas bus paskelbtas **2021 m. žiemą**. Ceremonija rengiama Briuselyje Europos neįgaliųjų dienių skirtos metinės konferencijos metu.

Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimų sekretoriatas

Geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimų sekretoriatas gali jums padėti parengti paraišką. Dėl papildomos informacijos prašome kreiptis el. paštu: secretariat@accesscityaward.eu

Kaip susisiekti su ES

Kaip susisiekti su ES

Visoje Europos Sąjungoje yra šimtai „Europe Direct“ informacijos centrų. Artimiausio centro adresą rasite svetainėje https://europa.eu/european-union/contact_lt

Telefonu arba el. paštu

„Europe Direct“ tarnyba atsakys į jūsų klausimus apie Europos Sąjungą. Su šia tarnyba galite susisiekti:

- nemokamu numeriu: 00 800 6 7 8 9 10 11 (kai kurie operatoriai už šiuos skambučius gali imti mokesį),
- šiuo standartiniu numeriu: +32 22999696 arba
- elektroniniu paštu svetainėje https://europa.eu/european-union/contact_lt

Kaip rasti informacijos apie ES

Internetas

Informacijos apie Europos Sąjungą visomis oficialiomis ES kalbomis galima rasti Europos svetainėje: https://europa.eu/european-union/index_lt

ES leidiniai

Nemokamų ir mokamų ES leidinių galite atsisiųsti arba užsisakyti:

<https://publications.europa.eu/lt/publications>. Jeigu jums reikia daugiau nemokamų leidinių egzempliorių, kreipkitės į „Europe Direct“ arba į vietos informacijos centrą (žr. https://europa.eu/european-union/contact_lt).

ES teisė ir susiję dokumentai

Norėdami susipažinti su ES teisine informacija, įskaitant visus ES teisės aktus nuo 1952 m. visomis oficialiomis kalbomis, apsilankykite svetainėje „EUR-Lex“: <http://eur-lex.europa.eu>

ES atvirieji duomenys

ES atvirųjų duomenų portale (<http://data.europa.eu/euodp/lt>) galima susipažinti su ES duomenų rinkiniais. Duomenis galima nemokamai atsisiųsti ir pakartotinai naudoti tiek komerciniais, tiek nekomerciniais tikslais.

Kasmet rengiamu geriausiai visiems gyventojams pritaikyto miesto apdovanojimu Europos miestai pripažįstami už savo pastangas tapti labiau prieinamiems neįgaliems ir vyresnio amžiaus žmonėms. Šioje brošiūroje pagerbiami 2021 m. konkurso pagrindinio prizo, antrosios ir trečiosios vietų bei specialiųjų prizų laimėtojų – Jonšiopingo (Švedija), Brėmerhafeno (Vokietija), Gdynės (Lenkija), Poznanės (Lenkija) ir Komotinės (Graikija) – pasiekimai. Šių metų miestai laimėtojai ėmėsi konkrečių veiksmų, kad jų infrastruktūra, t. y. viešosios erdvės, paslaugos, transportas, pastatai, kultūra ir turizmas, taptų geriau pritaikyta visiems jo gyventojams.

Mūsų leidinius nemokamai galite atsisiųsti arba užsisakyti internetu adresu

ec.europa.eu/social/publications

Norėdami reguliariai gauti naujienas apie Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinį direktoratą, „Social Europe“ naujienlaiškius nemokamai gausite užsiregistravę adresu

ec.europa.eu/social/e-newsletter

Social Europe

EU_Social

